

EDUCAȚIA PENTRU CARIERĂ

Moto: „Educația este mișcarea din întuneric spre lumină”

Consilierea și orientarea în carieră au apărut ca o modalitate de a răspunde presiunilor sociale impuse de dezvoltarea industrială a începutului de secol XX și a implicațiilor acestui fenomen în planul: modificării raportului dintre cererea și oferta locurilor de muncă, creșterii nivelului competențelor impuse și a nivelului de eficiență cerut, preocupării pentru calitatea vieții copiilor.

În țara noastră, începutul orientării școlare și profesionale este marcat de înființarea la Cluj a Institutului de Psihologie Experimentală, Comparată și Aplicată, în 1922. În decursul acestei istorii de aproape 100 de ani, consilierea și orientarea în carieră au parcurs o serie de etape, determinate de modificări la nivelul fundamentelor teoretice și practice, precum și a terminologiei utilizate.

În prezent, în literatura de specialitate se vehiculează trei termeni în legătură cu intervențiile de consiliere și orientare în carieră: a) orientarea în carieră (respectiv ceea ce în literatura de specialitate din țara noastră era cunoscut sub denumirea de orientare școlară și profesională), b) consilierea în carieră și c) educația pentru carieră. Deși acești termeni sunt utilizați de multe ori pentru a desemna același lucru, ei nu sunt de fapt sinonimi.

Conceptul de orientare în carieră este termenul care acoperă gama cea mai largă de activități, de la informare și evaluare, la consiliere și educație pentru carieră și devine astfel „conceptul umbrelă” pentru activitățile din acest domeniu.

Consilierea în carieră vizează dezvoltarea abilităților unei persoane sau grup de persoane pentru rezolvarea unei probleme specifice legate de carieră (indecizie, anxietate legată de carieră, insatisfacție academică, plan de carieră, etc.) și este în esență o intervenție psihologică.

Spre deosebire de consiliere, educația pentru carieră reprezintă o intervenție educațională de dezvoltare, în avans, a deprinderilor și abilităților necesare tinerilor pentru dezvoltarea și managementul propriei cariere.

În ciuda diferențelor specifice, activitățile de orientare prezintă o serie de suprapuneri printre care:

- expunerea la informații ocupaționale;
- clarificarea aspirațiilor vocaționale;
- furnizarea de structuri cognitive de integrare și organizare a informațiilor despre sine, despre ocupații și relația dintre ele;
- suport social în explorarea propriei persoane și a traseelor educaționale și profesionale.

Aceste elemente comune asigură succesul intervențiilor de orientare. Datele care provin din studii de psihologie vocațională au scos în evidență beneficiile orientării în carieră, indiferent de tipul de activitate realizat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

În sprijinul acestora vin și date indirecte ale unor studii privind efectele ratei șomajului asupra calității vieții indivizilor. Aceste studii arată că o creștere de 1% în rata șomajului duce la creșterea ratei omuciderilor cu 6,7%, a violenței cu 3,4%, a actelor delincvențiale cu 2,4%, a deceselor determinate de atacuri de cord cu 5,6% și o scădere considerabilă a productivității muncii.

De ce educație pentru carieră?

Practica orientării în carieră este dependentă de progresul teoretic în domeniul psihologiei vocaționale, dar în același timp răspunde contextului socio-economic în care se desfășoară. Modificări în modalitatea de a concepe munca și cariera se repercutează asupra modalității de furnizare a asistenței în carieră.

O carieră profesională va presupune deseori fenomene precum: reorientări profesionale, reveniri în sistemul de formare profesională, retrageri voluntare sau involuntare (șomaj) de pe piața forței de muncă pentru perfecționare, actualizarea cunoștințelor, etc.

Introducerea în curricula școlară a ariei curriculare Consiliere și Orientare având un conținut specific de educație pentru carieră este astfel pe deplin motivată. Educația pentru carieră vizează dezvoltarea personală și înzestrarea elevilor cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru managementul propriului traseu educațional și profesional.

Prin programele de educație pentru carieră elevii își formează competențe în următoarele domenii: autocunoaștere și dezvoltare personală, comunicare și relaționare interpersonală, managementul informației și al învățării, planificarea carierei, educație antreprenorială, managementul stilului de viață.

Acetse competențe permit elevilor un control activ al propriei cariere și adaptarea cu ușurință la un mediu educațional și profesional aflat în schimbare, unde:

- crește în permanență complexitatea sarcinilor ce trebuie îndeplinite;
- se accentuează rolul abilităților de comunicare eficientă,
- crește numărul și complexitatea cunoștințelor, deprinderilor și abilităților ce trebuie exercitate la școală și în muncă;
- se exercită o presiune crescută asupra individului de a lua o serie de decizii în mod individual,
- se impune tot mai multă inițiativă, motivație și flexibilitate în realizarea sarcinilor școlare și de muncă.

Prof. Mariana Ion

Școala Gimnazială Turcoaia

Bibliografie:

1. Consiliere și orientare, Gabriela Lemeni, Mircea Miclea. Ghid de educație pentru carieră, Editura ASCR